

Διάφορες περιπτώσεις εμποδίων στην επικοινωνία από την οπτική γωνία της ποιμαντικής (Πρωτοπρεσβύτερος Χρήστος Αιγίδης)

[/ Πεμπτούσια](#)

[Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=152114>]

Όσον αφορά την επικοινωνία του Κληρικού εκτός των τειχών της Εκκλησίας και εκτός της τελέσεως των Μυστηρίων εκεί τα πράγματα είναι διαφορετικά. Παλαιότερα ίσως να χρησιμοποιούσαν οι Ιερείς ξύλινη γλώσσα και δυσνόητη, μα στην εποχή μας είναι διαφορετικά. Ιδίως οι νέοι σε ηλικία Ιερείς επικοινωνούν δίχως πρόβλημα και δυσκολία με τους πιστούς και κυρίως με τη νεολαία. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα του Μακαριστού Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος κυρίου Χριστοδούλου, που είχε χάρισμα επικοινωνίας με τους νέους και τεράστια αποδοχή και δημοτικότητα από τη νεολαία σε Πανελλαδικό επίπεδο.

Επιλεκτικότητα

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα στη διαδικασία της επικοινωνίας είναι όταν ο δέκτης λειτουργεί επιλεκτικά και αντιλαμβάνεται και κυρίως αποδέχεται ένα μέρος (συνήθως ό,τι τον συμφέρει) από το μήνυμα που ο πομπός του αποστέλλει. Αυτό το φαινόμενο συμβαίνει σε όλους μας και έχει να κάνει με το συναισθηματικό και ψυχικό υπόβαθρο του καθενός μας. Πάντως η επιλεκτική διάθεση του δέκτη σε μια επικοινωνία σίγουρα τη δυσκολεύει και την οδηγεί σε λανθασμένο δρόμο. Πολλές φορές ο δέκτης ακούει και αποδέχεται εκείνο το μέρος του μηνύματος που δεν του δημιουργεί πρόβλημα άσχετα αν με αυτό που κάνει δημιουργεί προβληματική και δύσκολη την επικοινωνία του (Κοτζαίβαζογλου I & Πασχαλούδης 2002) .

Το φαινόμενο της επιλεκτικότητας το συναντάμε και στην επικοινωνία των Κληρικών και κυρίως στην προσωπική επικοινωνία που έχει με τους ανθρώπους. Στο πλαίσιο των Ιερών Ακολουθιών και εκεί μπορεί ο κάθε ένας να αντιληφθεί ό,τι επιθυμεί, με τη διαφορά πως το μήνυμα που αποστέλλει ο πομπός Ιερέας είναι συγκεκριμένο και δεν έχει να κάνει με τις δικές του ιδιαιτερότητες και ικανότητες. Σε όλες τις άλλες μορφές επικοινωνίας του Ιερέα, το φαινόμενο και το πρόβλημα αυτό πολύ συχνά το αντιμετωπίζουμε και πρέπει, με υπομονή, με σαφήνεια και αγάπη να προσπαθούμε να μεταφέρουμε στον δέκτη όλο το περιεχόμενο του μηνύματος και όχι ένα μέρος αυτού.

Διαφορές κοινωνικής θέσης

Έχουμε σημειώσει σε προηγούμενο κεφάλαιο πως η προσωπικότητα των ανθρώπων που επικοινωνούν, του πομπού και του δέκτη δηλαδή, αποτελεί σημαντικό και καθοριστικό ρόλο για το επίπεδο, το περιεχόμενο, την ποιότητα και τελικά για το αποτέλεσμα της επικοινωνίας. Για το λόγο αυτό όλα εκείνα τα χαρακτηριστικά που αποτελούν την προσωπικότητα του ανθρώπου όπως ψυχολογικοί, κοινωνικοί και οικονομικοί παράγοντες, καθώς επίσης η παιδεία, η μόρφωση και οι ικανότητές του, έχουν το ρόλο τους στη διαδικασία της επικοινωνίας. Όσο πιο λίγες είναι οι διαφορές αυτές των συναλλασσομένων στην επικοινωνία τόσο καλύτερη θα καταστεί η σχέση μεταξύ τους. Αντίθετα όσες πιο πολλές είναι οι διαφορές αυτές και όσο μεγαλύτερο το χάσμα μεταξύ πομπού και δέκτη τότε σίγουρα η επικοινωνία τους θα παρουσιάσει δυσκολίες και εμπόδια (Πιπερόπουλος 2004).

Το πρόβλημα των κοινωνικών διαφορών στην επικοινωνία του κληρικού είναι υπαρκτό και όλα όσα αναφέρθηκαν παραπάνω είναι εύστοχα και πολύ σημαντικά. Για το λόγο αυτό ο Ιερέας πρέπει να είναι ιδιαίτερα προσεκτικός και να προσπαθεί να εξαλείψει τις τυχόν δικές του ακραίες κοινωνικές καταβολές και αρχές. Ένα εύστοχο παράδειγμα για να γίνει κατανοητό το πρόβλημα της κοινωνικής διαφοράς είναι αυτό που ακολουθεί. Μπορεί ο Ιερέας να έχει οικονομική άνεση, να είναι δηλαδή αρκετά πλούσιος από την οικογένειά του. Το γεγονός αυτό όμως πρέπει να προσπαθήσει να μην το περάσει στην ποιμαντική του δραστηριότητα γιατί σίγουρα τότε θα προκαλεί και θα δημιουργεί πρόβλημα. Είναι λοιπόν απαραίτητο η ζωή του Ιερέα να κινείται σε φυσιολογικά και λογικά επίπεδα κοινωνικώς αποδεκτά γιατί έτσι τα προβλήματα της διαφοράς της κοινωνικής του θέσης θα είναι λιγότερα.

Περιορισμός χρόνου-Υπερφόρτωση

Θα κλείσουμε την ενότητα των εμποδίων στην επικοινωνία με την αναφορά στα προβλήματα που δημιουργούνται στη διαδικασία της επικοινωνίας από τον περιορισμένο χρόνο και την υπερφόρτωση που μπορεί να έχουν τόσο ο πομπός όσο και ο δέκτης. Μια φράση κλειδί που προέρχεται από την αμερικανική πραγματικότητα είναι πως «ο χρόνος είναι χρήμα» που αποτυπώνει πολύ εύστοχα τη σημερινή πραγματικότητα και τον αγώνα που δίνουν καθημερινά οι άνθρωποι για να αντεπεξέλθουν στις απαιτήσεις της ζωής. Η στενότητα χρόνου και η υπερφόρτωση των πολλών δραστηριοτήτων που έχει ο άνθρωπος δεν βοηθούν στην ποιότητα της επικοινωνίας τους. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό ο σωστός προγραμματισμός των δραστηριοτήτων και η έξυπνη κατανομή του χρόνου έτσι, ώστε η επικοινωνία μας να είναι όσο το δυνατόν ανεπηρέαστη και ελεύθερη από τις δυσκολίες αυτές (Πιπερόπουλος 2004).

Το πρόβλημα του περιορισμένου χρόνου και της υπερφόρτωσης στη ζωή των

Ιερέων και στην επικοινωνία τους είναι μια δυσάρεστη πραγματικότητα. Ο Ιερέας καθημερινά έχει να διεκπεραιώσει πολλές υποχρεώσεις, διοικητικές, ποιμαντικές, λειτουργικές. Αν σε όλο αυτό προσθέσουμε τις υποχρεώσεις που απορρέουν από την οικογενειακή ζωή του κληρικού τότε το πρόβλημα μεγενθύνεται. Εδώ θα πρέπει να προσθέσουμε ακόμα τον κίνδυνο της συνήθειας και της ρουτίνας. Είναι πολύ εύκολο και επικίνδυνο συνάμα, ο Ιερέας να συνηθίζει και να γίνεται καθημερινότητά του η τέλεση των μυστηρίων. Είναι ένα θέμα που θέλει πολύ προσοχή. Τέλος, στην προσωπική επαφή του κληρικού με τους πιστούς, θα πρέπει να δημιουργεί το συναίσθημα της ελευθερίας και της άνεσης χωρίς να επηρεάζεται η επικοινωνία από το φόρτο εργασίας του Ιερέα.

(συνεχίζεται)